

Nå teller han deg også – hele landets skogareal kartlagt

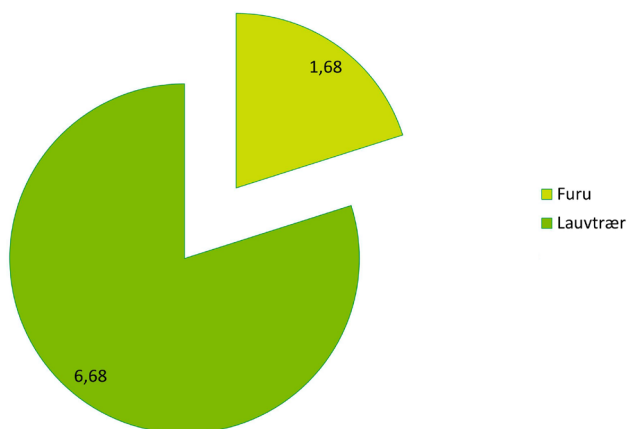

Av Stein Tomter

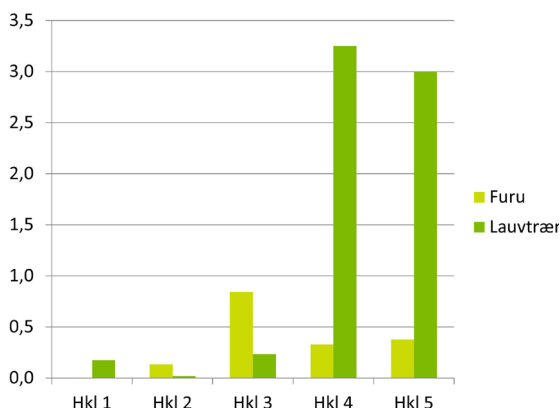
Med fullføringen av Landsskogtakseringens takst i Finnmark har Norge for første gang en oppdatert oversikt som omfatter hele landets skogareal.

Skogen i Finnmark utgjør nesten 10 prosent av landets samlede skogareal, men først nå er hele fylket taksert og den samlede oversikten klar.

Stående volum i produktiv skog (mill m³ uten bark)

Stående volum i produktiv skog (mill m³ uten bark)

Nye og tradisjonelle metoder

Den nylig gjennomførte taksten i Finnmark fra perioden 2005-2011 er utført etter tradisjonelt opplegg med prøveflater i felt. Det vil si at detaljerte målinger på enkelt-

trær ble utført innenfor en sirkelflate på 250 m², mens registreringer av arealtype og skogbestand er gjort på et areal på 1 daa omkring prøveflatas sentrum. Avstanden mellom prøveflatene avviker imidlertid noe fra det som benyttes i landet for øvrig, og er også ulik i bar- og lauvskogområder. Siden skogen i Finnmark er så spredt, og det er store områder som ikke er dekket av skog, ble flybilder av ny dato benyttet for å gjøre en forhåndsvurdering av områdene som ble undersøkt.

Ikke første gang det kartlegges

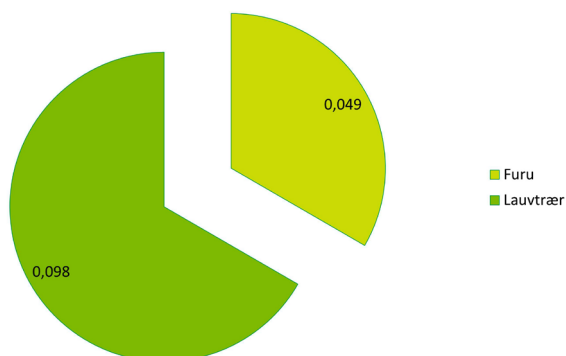
Totalarealet av fastland og øyer i Finnmark, inkludert ferskvann, er av Statens Kartverk oppgitt til 4,86 millioner hektar. Basert på Landsskogtakseringens data fordeler dette arealet seg som vist i tabellen under. Av det totale produktive skogarealet er 69.000 ha furudominert.

Men, det er ikke første gangen skogen i Finnmark er blitt kartlagt. Allerede i 1930 publiserte Landsskogtakseringen sin første og inntil nå eneste beretning om skogressursene i Finnmark. Den var basert på distriktstakster utført av Statens Skogtakstasjon omkring 1920, supplert med arealopplysninger fra SSB's "Skogbrukstelling for Norge" fra 1927.

Arealtyper i Finnmark

Arealtype	ha
Produktiv skogmark	352 000
Produktiv skogmark med annen anvendelse (verneområder etc)	23 000
Uproduktiv skog	659 000
Annet tresatt areal	510 000
Snaumark	3 053 000
Ferskvann	223 000
Dyrket mark, bebyggelse, vegger etc.	36 000

Den nå 85 år gamle skogbrukstelingen konkluderte den gangen med et produktivt skogareal på 431.000 ha, derav 88.000 ha barskog og 343.000 ha lauvskog. I tillegg ble det rapportert om et uproduktivt skogareal på 595.000 ha, slik at det totale skogarealet alt i alt kom opp i vel en million hektar.

Årlig tilvekst i produktiv skog (mill m³ uten bark)

Stående volum, basert på en rekke skjønnsmessige antakelser, ble estimert til nær 2 millioner m³ for furu og ca. 2,6 millioner m³ for lauvtrær. Tilsvarende ble det oppgitt at den totale årlige tilveksten av bar- og lauvtrær lå på rundt 54.000 m³.

Tretti år senere, i forbindelse med Skogbrukstellingen i 1957, ble det produktive barskogarealet i Finnmark

under barskoggrensa oppgitt til 85.000 ha og produktiv lauvskog til 122.000 ha. I tillegg kom 509.000 ha lauvskog over barskoggrensa, slik at det totale rapporterte skogarealet kom opp i 716.000 ha.

Stor usikkerhet for lauvskogen

Landbrukstellingen i 1989 fant et produktivt barskogareal på 70.000 ha, et produktivt lauvskogareal på 13.000 ha og 170.000 ha skog over grensa for produktivt skogareal, til sammen 253.000 ha.

Problemet med de tidligere takseringene av skogen i Finnmark er den store variasjonen mellom skogkategoriene, samt at kvaliteten på dataene er lite kjent.

Mye av det trebevokste arealet i Finnmark ligger på grensa mellom ulike arealkategorier, og endringen over tid gir sannsynligvis ikke et uttrykk for den reelle utviklingen. Særlig for lauvskogen er det stor usikkerhet.

Nesten 25 % av lauvskogen i Finnmark er skadet av bjørkemåler.
Fra Nesseby kommune. Foto Per K. Bjørklund / Skog og landskap.